

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 13 stycznia 2014 r.

DPrC-I-071-111-13

dot. BPS/043-44-1916/13

BM-T-041-669/13/3

p. J. Goble...
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 15. 01. 2014
nr 263 podpis...

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 15. 01. 14.

nr 186 podpis... Borusewicz

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez pana senatora Ryszarda Knosalę podczas 44. posiedzenia Senatu RP w dniu 5 grudnia 2013 r., dotyczące ustalenia i zaprzeczenia pochodzenia dziecka po jego śmierci, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 26 listopada 2013 r., sygn. akt P 33/12, stwierdził, że art. 71 ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy i art. 456 § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego, w zakresie, w jakim przepisy te odnoszą się do sprawy zaprzeczenia ojcostwa – są niezgodne z art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 oraz w związku z art. 18 Konstytucji RP, a także z art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Tym samym Trybunał przesądził, że przy rozstrzyganiu konfliktu między dobrem chronionym powołanymi wyżej przepisami ustaw zwykłych, jakim jest nieingerencja w stan cywilny człowieka po jego śmierci, a potrzebą ochrony życia rodzinnego (odniesionego do matki oraz rzeczywistego i domniemanego ojca dziecka), w tym również prawa mężczyzny do ochrony rodzicielstwa (w szczególności w aspekcie możliwości jego ustalenia zgodnie z rzeczywistością) – te drugie powinny przeważać.

Należy też zauważyć, iż Trybunał Konstytucyjny orzekł w granicach połączonych pytań prawnych Sądów Okręgowych w Jeleniej Górze i w Bydgoszczy, dotyczących wyłącznie kwestii zaprzeczenia ojcostwa, albowiem był związany

zakresem przedmiotowym wyznaczonym przez te pytania. Jak się jednak wydaje, kwestia niezgodności z Konstytucją – we wskazanym wyżej zakresie – w równym stopniu może dotyczyć również innych instytucji prawa rodzinnego, takich jak: ustalenie i zaprzeczenie macierzyństwa, uznanie ojcostwa czy też ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa.

W świetle powyższego należy zgodzić się z zawartą w interpelacji sugestią co do potrzeby dokonania analizy obowiązującego stanu prawnego pod kątem jego modyfikacji w kierunku wynikającym z powołanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Dlatego też Minister Sprawiedliwości wystąpił do Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego o rozważenie podjęcia w możliwie szybkim terminie stosownych działań, które doprowadziłyby do przygotowania projektu założeń projektu ustawy zmieniającej kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz kodeks postępowania cywilnego w taki sposób, aby doprowadzić do stanu zgodności zawartych w nim regulacji, o których była wyżej mowa, z ustawą zasadniczą.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Królikowski
PODSEKRETARZ STANU